

การศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาวภาณี ทับเที่ยง

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-069-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE LOWER SECONDARY SCHOOL
CURRICULUM B.E.2521 (REVISED EDITION B.E.2533) IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION
OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION
OF NAKHON SI THAMMARAT PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICE**

Miss Ranee Thubteing

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development
Department of Educational Administration Graduate school**

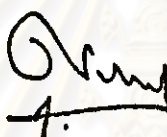
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

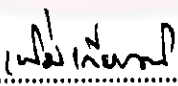
ISBN 974-636-069-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดย   นางสาวราณี ทับเที่ยง
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด

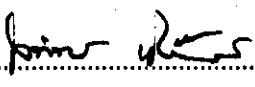
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วณิ หับเที่ยง: การดำเนินงานการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช (A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 (REVISED EDITION B.E.2533) IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSTION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF NAKHON SI THAMMARAT PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICE) อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด, 226 หน้า. ISBN 974-636-069-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับการเตรียมการ การดำเนินการและการประเมินผลการใช้หลักสูตร ในโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าหมวดวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

(1) ด้านการเตรียมความพร้อม ร.ร.ส่วนใหญ่มีการเตรียมการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผนการสอน การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับในโรงเรียนใช้การปรับการเรียนการสอน ประชาสัมพันธ์โดยการประชุมผู้ปกครอง มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดเตรียมสถานที่โดยครูผู้สอน มีการเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์โดยสนับสนุนให้ครูใช้และศึกษาเพิ่มเติม จัดครูเข้าสอนโดยใช้เกณฑ์ความรู้ความสามารถ มีการจัดทำแผนการเรียน ประเมินผลการเตรียมการโดยวิธีประชุม การเตรียมการนี้เกิดติดตามผลโดยคณะกรรมการ ด้านปัญหาพบว่าครูไม่มีเวลาจัดทำ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและขาดทักษะในการวิเคราะห์แบบทดสอบ ครูมีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดการวางแผนเพื่อการนิเทศ

(2) ด้านการดำเนินการ ร.ร.ส่วนใหญ่พบว่าจัดการเรียนการสอน โดยมีการแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ วิธีการประเมินและเกณฑ์ และใช้วิธีสอนแบบบรรยาย มีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมุ่งเน้นการส่งเสริมทางวิชาการ การจัดการบริการแนะแนวดำเนินการโดยคณะกรรมการแนะแนว การสอนซ่อมเสริมใช้วิธีสอนทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อน สำหรับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเน้นการตัดสินผลการเรียนและการนิเทศติดตามผลใช้วิธีเยี่ยมชั้นเรียน ปัญหาการดำเนินการพบว่าครูไม่สามารถจัดกิจกรรมให้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด ขาดงบประมาณสนับสนุนสำหรับการจัดสื่อและวัสดุ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้รับผิดชอบไม่ได้จบด้านแนะแนวมาโดยตรง ไม่มีเวลาในการสอนซ่อมเสริม ผู้ได้รับมอบหมายขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศ

(3) ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ร.ร.ส่วนใหญ่ติดตามกำกับกับการปฏิบัติงานในการเตรียมการประเมิน มีการนำผลไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน ปัญหาคือขาดเครื่องมือ และขาดการติดตามอย่างจริงจัง

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C 842414

MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEYWORD STATE/PROBLEMS/ CURRICULUM DEVELOPMENT/ UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT /NAKHON SI-THAMMARAT
RANEE THUBTEING : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 (REVISED EDITION B.E.2533) IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF NAKHON SI THAMMARAT PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICE.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. 226 PP. ISBN 974-636-069-8

The purposes of research this were to study the state and problems of the implementation of the lower secondary curriculum secondary B.E.2521(revised edition B.E. 2533) in schools the Expansion of Basic Education Opportunity Project under the Jurisdiction of Nakom-Si Thammarat Provincial Primary Education Office. The sample were school administrators and heads of subject areas. The research instrument wwere questionnaires. The collected data were analyzed by means, frequency distribution and percentage.

The research findings were as follows:

1. At the preparation stage, most schools prepared their basic data for instructional plan, instructional improvement was used in school curriculum development, public relations service was organized through parent's meeting. Coordination activity was held among the related units, classrooms and instructional medias, were and prepared by teachers, teachers were assigned according to their competencies and students programs of study were also prepared, supervisory activities were prepared by internal supervisory committer, a meeting was held to evaluate at this stage. Problems occured were insufficient time used, insufficient knowledge regarding curriculum development and test analysis among teachers, inappropriate academic background among teachers, and insufficient amount of teachers. Supervisory plans were lacked and inadequate budget were also reported to be problems.

2. At the operational stage, learning objectives ans criterias were informed to students during instructional activities in most schools, lecture type was used in teaching also as appropriate instructuional medias. Students guidance service was also organized in most schools so as to remedial teaching. Evaluation was used mainly for judging students'achievement, and classroom visiting was used in supervisory activity. Problems reported were inappropriate courses offered, insufficient budget for instructional medias providing, inappropriate academic background among guidance teachers and supervisory staff, and insufficient time for remedial teaching.

3. At the evaluate stage, most schools monitered their plans and the results were used for instructional improvement. Problems reported were lack of evaluation tools and non-sereously implemented.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก รศ. ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำในการศึกษา จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์กับงานวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการจัดสร้างเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐานทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนจำนวนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ประดิษฐ์ ทองคำปลิว หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณคณะศึกษานิเทศก์ อำเภอ จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกท่าน ที่กรุณาอนุเคราะห์ในการเก็บแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ขอขอบคุณพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ราณี หับเที่ยง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่	
1	
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่	
2	
ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของหลักสูตร	9
ความสำคัญของหลักสูตร	10
องค์ประกอบของหลักสูตร	12
องค์ประกอบของการนำหลักสูตรไปใช้	13
บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้	16
การนำหลักสูตรไปใช้	18
- การเตรียมการใช้หลักสูตร	19
- การดำเนินการใช้หลักสูตร	35
- การประเมินผลการใช้หลักสูตร	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัด	52
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	57
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
บทที่	
3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่	
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	149
สรุปผลการวิจัย	149
อภิปรายผล	154
ข้อเสนอแนะ	162
รายการอ้างอิง	165
ภาคผนวก	
- ภาคผนวก ก	172
- ภาคผนวก ข	179
ประวัติผู้เขียน	226

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	71
2	สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	74
3	สถานภาพของครูหัวหน้าหมวดวิชา	77
4	สภาพการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมการของผู้บริหารโรงเรียน	81
5	สภาพการใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียน	94
6	สภาพการใช้หลักสูตรด้านการประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียน	100
7	สภาพการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมการของครูหัวหน้าหมวดวิชา	103
8	สภาพการใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการของครูหัวหน้าหมวดวิชา	112
9	ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมการของผู้บริหารโรงเรียน	124
10	ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียน	131
11	ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียน	135
12	ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมการของครูหัวหน้าหมวดวิชา	137
13	ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการของครูหัวหน้าหมวดวิชา	144

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย